

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор _____

О.Г. Набока Набока О.Г. _____

(ПІБ)

«30» серпня 2021 р. _____

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА-ТЮТОРА
(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробники:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Топольник Я.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № __1__ від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол №__1__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	12 год.	4 год.
	Практичні	
	16 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	62 год.	80 год.
Вид контролю: залік		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійні компетентності педагога-тьютора» є: формування системи теоретичних знань та практичних умінь щодо професійної компетентності педагога-тьютора, організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі тьюторського супроводу, індивідуальної освітньої траєкторії тьюторантів в аудиторній, дистанційній, парній, індивідуальній, груповій формах

**Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Професійні компетентності педагога-тьютора»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Здатність адаптуватися до сучасного освітньо-науково-інноваційного контексту тьюторського супроводу.</p> <p>Розуміння цілей і особливостей концепції і технології тьюторства як основи індивідуального супроводу професійного зростання майбутнього фахівця.</p> <p>Готовність до дії у відкритому варіативному особистісно-орієнтованому освітньому просторі.</p> <p>Уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб як суб'єктів з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможних бути самостійними і відповідальними учасниками освітнього процесу, та здійснювати індивідуальний освітній супровід тьюторантів.</p> <p>Готовність до створення і підтримки результативного й послідовного навчання в аудиторній, дистанційній, парній, індивідуальній, груповій формах.</p> <p>Здатність до ефективної суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі тьюторського супроводу індивідуального освітнього маршруту. Здатність нести відповідальність у процесі освітньої тьюторської взаємодії з тьюторантами відповідно до їхніх ціннісно-цільових орієнтирів, вікових та індивідуальних особливостей.</p> <p>Готовність допомогти тьюторанту в плануванні, визначенні та досягненні цілей. Здійснення систематичного моніторингу прогресу тьюторанта та організація своєчасного конструктивного зворотного зв'язку.</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія тощо; наочні методи: спостереження, демонстрація, ілюстрація; практичні методи: практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні та ін.; активні методи навчання: проведення «круглого столу», брейнстормінг, структурно-логічні схеми, web-квести; інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, дерево рішень, ситуаційні задачі, тестування.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання) оцінювання самостійної роботи (розробка навчального кейсу (e-ресурсу) засобами онлайн сервісів, програми індивідуальної самостійної роботи тьюторанта, мультимедійної презентації, складання глосарію, написання наукового повідомлення, конструювання E-портфолію), залік</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	усього	зокрема				усього	зокрема		
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб
Тема 1. Теоретичні підходи до проблеми тьюторства									
1.1. Тьюторство в сучасній освіті	6	2			4	6	2		4
1.2. Концепція та принципи професійної підготовки педагога-тьютора	7		2		5	5			5
1.3. Моделі професійної підготовки педагога-тьютора	6	2			4	6			6
1.4. Структура професійної компетентності педагога-тьютора	6	2			4	7		1	6
1.5. Професійна підготовка педагогів до тьюторської діяльності	7		2		5	5			5
1.6. Дидактика професійної підготовки педагога-тьютора	7		2		5	6			6
Тема 2. Розвиток професійної компетентності тьютора									
2.1. Організаційні форми у професійній діяльності тьютора	6	2			4	6			6
2.2. Тьюторіал як форма тьюторської діяльності	7		2		5	6		1	5
2.3. Технології тьюторського супроводу	6	2			4	6			6
2.4. Методи та інструменти тьюторського супроводу	7		2		5	8		2	6
2.5. Індивідуальна освітня програма тьюторанта	6	2			4	7		2	5
2.6. Тьюторська діяльність в умовах аудиторної та дистанційної форм навчання	6		2		4	6			6
2.7. Організація індивідуального супроводу в умовах відкритого освітнього е-середовища	7		2		5	6			6
2.8. Особистісний потенціал фахівця як важлива складова професійної компетентності тьютора	6		2		4	8	2		6
Усього годин	90	12	16		62	90	4	6	80

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Тьюторство в сучасній освіті	2	2
2	Моделі професійної підготовки педагога-тьютора	2	
3	Структура професійної компетентності педагога-тьютора	2	
4	Організаційні форми у професійній діяльності тьютора	2	
5	Технології тьюторського супроводу	2	
6	Індивідуальна освітня програма тьюторанта	2	
7	Тьюторська діяльність в умовах аудиторної та дистанційної форм навчання	2	
8	Особистісний потенціал фахівця як важлива складова професійної компетентності тьютора		2
	Разом		
		12	4

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Концепція та принципи професійної підготовки педагога-тьютора	2	
2	Структура професійної компетентності педагога-тьютора		1
	Професійна підготовка педагогів до тьюторської діяльності	2	
3	Дидактика професійної підготовки педагога-тьютора	2	
4	Тьюторіал як форма тьюторської діяльності	2	1
5	Методи та інструменти тьюторського супроводу	2	2
6	Індивідуальна освітня програма тьюторанта		2
7	Тьюторська діяльність в умовах аудиторної та дистанційної форм навчання	2	
8	Організація індивідуального супроводу в умовах відкритого освітнього е-середовища	2	
9	Особистісний потенціал фахівця як важлива складова професійної компетентності тьютора	2	
	Разом	16	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Теоретичні підходи до проблеми тьюторства	27	32
2	Розвиток професійної компетентності тьютора	35	48
	Разом	62	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (навчального кейсу (е-ресурсу) засобами онлайн сервісів Adobe Slate та Tilda, програми індивідуальної самостійної роботи тьютора, мультимедійної презентації, глосарію, наукового повідомлення, Е-портфоліо), залік.

7. Рекомендована література

Основна

1. Ветров С. Поняття та алгоритм тьюторської діяльності. *Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка*. 2017. Вип. 23–24 (69). С. 35–47.

2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Професійні компетентності педагога-тьютора» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форм навчання: 2-ге вид. перероб. та доповн. / Уклад.: О.М. Сипченко, Н.С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 71 с.

3. Осадча К. П. До питання щодо інституціоналізації професії тьютора в українському освітньому просторі. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*: електронний журнал. 2018. Том. 6. Вип. 1. С. 77–88.

4. Осадча К. П. Змістова компонента процесу професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 13–14 жовтня 2017 р. С.28–31.

5. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany: InterGING. 2019. С. 180–195.

Допоміжна

1. Осадча К. П. Інформаційно-комунікаційні технології картування у тьюторській діяльності. *Інформаційні технології в освіті та науці*: збірник наукових праць. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2018. Вип.10. С. 201–206.

2. Осадча К. П. Концептуальні засади підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Вісник Кременчуцького Національного університету імені Михайла Остроградського*. 2019. Вип. 3(116). С. 25–33.

3. Осадча К. П. Міждисциплінарний контекст формування тьюторської компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*: зб. наук. пр. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2017. 27. С. 56–60.

4. Сипченко О., Кизь Н. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутніх викладачів. *Гуманізація навчально-виховного процесу: Зб. наук. праць*. [за заг. ред. доц. С.А. Саяпіної]. Харків ТОВ «Видавництво НТМТ» 2019. 6 (98). 110–121.

5. Сипченко О.М. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій*:

матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. С. 276-281

6. Технології професійного розвитку педагогів : методичний poradnik / упор.: Сорочан Т.М., Скрипник М.І.; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». К., 2017. 231 с.

7. Sypchenko O., Haran N., Voiko I. Media educational technologies as an effective means for forming the communicative competence of future tutors. *The VI th International scientific and practical conference «About the problems of science and practice, tasks and ways to solve them»* (2020). Milan, Italy. 2020. P. 270-273.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAAt>

2. Наказ «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» від 12.01.2016 р. № 8 URL : <https://cutt.ly/HljPr2Q>

3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Київ, 2020. URL: <https://cutt.ly/RQ7kLed>

4. Комарницька З.А. Актуальність діяльності тьютора в умовах інформатизації вищої професійної освіти. URL: <https://cutt.ly/JljCCer>

5. Порівняльна характеристика моделей викладача та тьютора. URL: <https://cutt.ly/jljCKjD>

6. Тьюторські компетенції, або Чому не кожний вчитель може стати тьютором. URL: <https://cutt.ly/fljCDIX>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1287>